

Guide om borgergrupper til grundvandsbeskyttelse

Borgere kan bidrage til den lokale grundvandsbeskyttelse gennem lokale foreninger.

Partnerskab for Bæredygtig Vandforsyning har siden 2022 støttet forskellige borgergrupper i deres arbejde med grundvandsbeskyttelse og naturpleje lokalt. Det inkluderer blandt andet, hvordan borgergrupper kan danne en forening, arbejde med deres formål og kommunikere lokalt.

Erfaringerne fra to af disse borgergrupper er anvendt i denne guide, der beskriver, hvordan en borgergruppe kan komme i gang og arbejde effektivt. Guiden er generisk og kan tilpasses specifikke lokale forhold og krav. Den giver en overordnet struktur for oprettelse og drift af borgergrupper med fokus på grundvandsbeskyttelse.

Partnerskab for Bæredygtig Vandforsyning er et samarbejde mellem Region Sjælland og Danske Vandværker. Partnerskabet består af repræsentanter fra følgende organisationer, foreninger og kommuner:

Dansk Økojord A/S, SEGES, Danmarks Naturfredningsforening, DANVA, VKST, GEUS, Miljøstyrelsen, Lejre Kommune, Køge Kommune, FORS, Urland, Region Sjælland og Danske Vandværker.

Foreningerne Verdens Bedste Grundvand og Skovgro har givet input til guiden.

1. Oprettelse og drift af foreningen:

Formål og vedtægter:

- Definér foreningens formål. Dette kan eksempelvis være grundvandsbeskyttelse gennem opkøb af jord til økologisk landbrug eller etablering af skov. Hvis formålet skal øge chancerne for at søge fondsmidler, bør det være almennyttigt. Der skal afsættes økonomiske midler til eventuel bistand fra en advokat.
- Udarbejd vedtægter, der fastlægger foreningens struktur, medlemskriterier og beslutningsprocesser. Almindelige foreningsvedtægter kan bruges som udgangspunkt.
- Overvej evt. medlemskontingent og hvordan foreningen får økonomi til det besluttede formål.
- Opret en konto for foreningen.

Bestyrelsesdannelse:

- Identificér interesserede borgere, der ønsker at danne en bestyrelse med forskellige kompetencer. Det er særligt vigtigt at finde en formand og en kasserer, som er engagerede og motiverede for bestyrelsesarbejdet.
- Afhold en stiftende generalforsamling for at vælge bestyrelsen og vedtage vedtægterne.

Drift:

- Skab overblik over opgaverne, og fordel dem. En mulighed kan være at etablere arbejdsgrupper, så bestyrelsen ikke bærer hele ansvaret.
- Afhold generalforsamling årligt og aflæg regnskab.

2. Udvælgelse af indsatsområde:

- Definér et hovedmål for grundvandsbeskyttelse, f.eks. opkøb af jord til økologisk landbrug eller etablering af skov. Dette mål bør indarbejdes i vedtægterne for at tydeliggøre foreningens formål.
- Identificér relevante samarbejdspartnere til formålet, såsom lokale vandværker, andre foreninger eller virksomheder, der kan bidrage til at styrke indsatsen.
- Rådfør dig med lokale myndigheder og eksperter for at sikre, at foreningen lever op til alle nødvendige krav og maksimerer sin indflydelse på grundvandsbeskyttelsen.

3. Planlægning af økonomi:

Model for indsamling af midler:

- Overvej forskellige finansieringskilder som crowdfunding og støtte fra fonde for at sikre en stabil økonomisk base.
- Sørg for at indhente de nødvendige tilladelser til at indsamle penge.
- **Donationer:** Ansøg hos bevillingsnævnet om tilladelse til at indsamle donationer. Denne tilladelse skal fornyes årligt. Foreningen skal have en separat konto til donationer og udarbejde et årligt regnskab for disse.
- Ansøgning om godkendelse til at modtage støtte/donationer kan findes her: [Sådan får I godkendt foreningens indsamling | frivillighed.dk](#).
- Ved jordkøb skal der ansøges om tilladelse hos SKAT, som ligeledes skal fornyes årligt.
- Det er vigtigt tidligt at få betalingsfunktionen på plads på foreningens hjemmeside, så der ved arrangementer og nyheder kan linkes direkte til denne.

Analyse af økonomiske behov:

- Lav en detaljeret økonomisk plan med basisudgifter som hjemmeside, marketing og eventuelle juridiske omkostninger.
- Undersøg muligheder for medlemskaber, jordandele og donationer som indtægtskilder.

4. Analyse af målgrupper og samarbejdspartnere:

Workshop og målgruppeidentifikation:

- Afhold en workshop for at præcisere foreningens formål og målsætninger for indsamlingen.
- Identificér specifikke målgrupper, herunder enkeltpersoner, grupper og virksomheder, som kan have interesse i foreningens indsats.
- Brug målgrupperne aktivt i jeres indsatser og kommunikation. Fokuser på, hvem der kan bidrage aktivt, og hvem der kunne være potentielle donorer.
- Brug tid på at forventningsafstemme med samarbejdspartnere, herunder afklaring af værdier, for at sikre en gensidig fordelagtig relation.
- Opbyg et fagligt relevant netværk, der kan bistå foreningen på forskellige tidspunkter i arbejdet.

5. Plan for kommunikation og markedsføring:

Online og offline kanaler:

- Opret en hjemmeside og opbyg en tilstedeværelse på sociale medier, såsom Facebook, for at skabe synlighed og engagement.
- Planlæg en bred kommunikations- og markedsføringsstrategi, der inkluderer deltagelse i lokale arrangementer, afholdelse af foredrag, artikler i lokale aviser, udsendelse af nyhedsbreve og online promovning på relevante platforme.

Engagerende indhold:

- Del dybdegående viden på hjemmesiden, og link til den fra sociale medier for at tilbyde mere information og engagement.
- Opdater regelmæssigt hjemmesiden og sociale medier med nyheder, arrangementer og resultater for at fastholde medlemmernes interesse og involvering.
- Opbyg og vedligehold en løbende dialog med medlemmer, samarbejdspartnere og lokalsamfundet for at sikre åbenhed og styrke relationerne.

6. Opnå langvarig bæredygtighed:

Medlemsfastholdelse:

- Afhold løbende arrangementer for at engagere og fastholde medlemmer.
- Etabler et netværk med fagligt relevante samarbejdspartnere for at få støtte og hjælp ved behov.

Konkrete eksempler er SKOVGRO og Verdens Bedste Grundvand (link og logo)

<https://frivillighed.dk/guides/saadan-faar-i-godkendt-forenings-indsamling>